

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

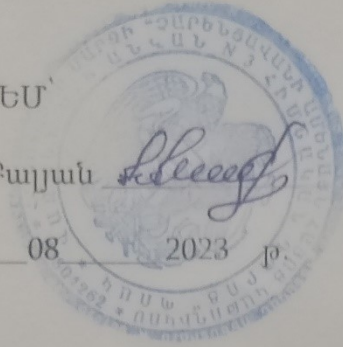
Տնօրեն՝ Ա. Բալյան

<< 31 >>

08

2023

թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

<<Չարենցավանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի անվան 3-րդ հիմնական դպրոց>> ՊՈԱԿ

IV^ա

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան

Գալստյան Վարսենիկ Վիկտորի

դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<<2023-2024>>ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակաձուլ (ինդուկցիա), արտաձուլ (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը:

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն:

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն:

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին, դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները:

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամքը,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

գ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

ե. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	դիվելոպման օջախ
1	3-16-44	077-41-92-85	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
2	3-13-14	077-37-89-37	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
3	2-12-31	093-21-38-33	„Չարենց,, մարկետ	ապահով	Կատարված է
4	3-14- 30	094-86-76-21	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
5	3-20-15	098-78-33-58	ԱԴՄ ավանստահատ	ապահով	Կատարված է
6	3-32-1	093-11-94-98	„Ռեդիսենտ,, ՍՊԸ	ապահով	Կատարված է
7	3-14-7	093-93-64-03	Չարենցավանի արխիվ	ապահով	Կատարված է
8	1-1-1	093-91-04-36	Չարենցավանի 3 դպրոց	ապահով	Կատարված է
9	1-6-8	098-57-05-74	„Սեդա-տատ,, ՍՊԸ	ապահով	Կատարված է
10	3-10-11	098-62-35-63	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
11	3-19- 11	077-80-36-00	Չարենցավանի ՈԲ	ապահով	Կատարված է
12	3-15-33	077-86-86-94	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
13	3-41-18	093-26-10-63	Չարենց. 3 դպրոց	ապահով	Կատարված է
14	3-9-18	077-10-45-25	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
15	8-17-21	077-44-71-70	Չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
16	3-16-6	093-99-51-56	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
17	7-11-34	093-50-57-91	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
18	3-11-29	098-59-13-13	Չարենցավանի ՈԲ	ապահով	Կատարված է
19	2-12-14	098-90-72-95	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
20	3-31-34	094-64-31-58	Չարենցավանի 3 դպրոց	ապահով	Կատարված է
21	2-6-13	094-63-11-60	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
22	3-19-2	093-52-50-59	ԿԲԱԿ տնտեսվար	ապահով	Կատարված է
23	5-16-12	094-15-75-08	ՀՀՊՆ պայմանագրային զինծառայող	ապահով	Կատարված է
24	8-6- 10	093-70-01-91	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
25	3-32-39	077-05-92-25	Սլավ Մեդ ԲԿ	ապահով	Կատարված է
26	7-8-11	093-28-01-38	Լումաս ՍՊԸ	ապահով	Կատարված է
27	6-8-35	098-09-52-35	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
28	7-9-26	077-50-18-36	Չարենցավանի ՈԲ	ապահով	Կատարված է
29	3-3-7	093-70-72-55	ՀՀ ՊՆ պայմանագրային զինծառայող	ապահով	Կատարված է
30					
31					

1. **ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ** (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)՝ Չորրորդ Ա դասարանի կազմում ներառված է քսանինն աշակերտ ,որից 11 աղջիկ, 18 տղա : Աշակերտներից Միրզոյան Նարեկն ունի առանձնահատուկ ուշադրության կարիք : Որպես դասարանի ավագ ընտրվեց Բադալյան Ստելլան ,իսկ ավագի օգնական հանդիսանում է Ջարգարյան Նարեկը ,սահմանվեց նաև հերթապահության ցուցակ : Նախապես բաժանվել էին դասագրքերը , բոլոր աշակերտները ստացել են անհրաժեշտ դասագրքերը : Դասարանում նորեկ աշակերտ է հանդիսանում Ջոնյան Արթուր Ռոմանի : Այս ուսումնական տարում ևս աշակերտները կօգտագործեն օրագիր,որի վարման կարգին արդեն ծանոթ են : Իբրև նոր ուսուցանվող առարկա չկա : Դասարանի աշակերտների մեծ մասն ակտիվ , աշխույժ, շարժուն ,շփվող երեխաներ են , որոնք սիրով ընդունեցին նորեկ աշակերտին և արագ մտերմացան նրա հետ :

2. **ՈՒՍՈՒՄՆԱՊԱՍՏԻԱՐԱԿՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՍՏԱՐՎԱ Ք**_____Անհատի ձևավորման դժվարին գործում մեծ տեղ և դեր ունի ուսումնադաստիարակչական բարդ գործընթացը: Ուստի նախատեսվում է ձևավորել այնպիսի որակներ,ինչպիսիք են պարտաճանաչությունը ,մաքրասիրությունը, ազնվությունը, աշխատասիրությունը,կարգապահությունը, ընկերասիրությունը ,ինքնուրույնությունը, դժվարություններից չվախենալու, հաղթահարելու__ընդունակությունը, հայրենասիրությունը և այլն : Ստեղծել,կառուցել հստակ տարբերակված արժեհամակարգ և հետամուտ լինել ,որ այն դառնա կրտսեր դպրոցականի սեփականությունը:Մովորեցնել նաև համակեցության տարրական կանոնները

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 **Հոգևոր դաստիարակություն**_Աշակերտներին նախ հիշեցնել ազգային խորհրդանիշերը \դրոշ, _գերբ, հիմն\Դասասենյակի տեսանելի մասում փակցնել դրանք և անգիր ճանաչել : Իսկ ուսումնական տարվա ընթացքում մանրամասնորեն լուսաբանել բոլոր ազգային տոները: _Բացատրել ,մեկնաբանել ազգային տոների ծագումը և___դրանց ուղեկցվող ծիսակատարությունների խորհուրդը : Մովորեցնել ,պարբերաբար կրկնելով Տերունական աղոթքը

3.2 **Գեղագիտական դաստիարակություն**ն իրականացվում է մասնավորապես երաժշտության, կերպարվեստի, տեխնոլոգիայի միջոցով :Աշակերտների մոտ ձևավորվում է ճաշակ: Ձեռք են բերվում նկարելու, գույները համադրելու,ստեղծագործելու, տարբեր նյութերից սեփական ձեռքերով բարիքներ պատրաստելու կարողություններ: Ինչպես նաև կարևոր է այցելություններ կազմակերպել դեպի որևէ ցուցահանդես, տիկնիկային թատրոն կամ կրկես:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունն իրականացվում է երգերի և հայրենասիրական բովանդակություն ունեցող դասանյութերի միջոցով ,որոնք զետեղված են հիմնականում Մայրենի լեզվի դասագրքում : Ինչպես նաև մատնանշել կենդանի, արդիական օրինակներ

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակությունն իրականացվում է շաբաթական երկու դասաժամով : Աշակերտները կատարում են զարգացնող, հավասարակշռության , համալիր վարժություններ : Շեշտը դրվում է նաև շարժախաղերի վրա , որոնք զարգացնում են արագաշարժություն , ճարպկություն ,արագ և ճիշտ կողմնորոշվելու կարողություն :

3.5 Աշխատանքային դաստիարակությունը սկսվում է աշխատաժամանակը ճիշտ կառավարելու կարողության ձևավորումից : Շատ կարևոր է օրվա ռեժիմի առկայությունը ,աշակերտի գործունեության ոլորտները : Պետք է մշակել արդյունավետ աշխատանք կազմակերպելու տեխնոլոգիա : Ինչպես նաև զարգացնել աշխատասիրություն ,ապահովել սովորողների մասնակցությունը համադպրոցական շաբաթօրյակներին:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակության առանցք է հանդիսանում շրջակա միջավայրի մաքրության պահպանումը :Ինչպես նաև խնամքով վերաբերվել դպրոցի գույքին ,դասագրքերին , տետրերին , գունավոր թղթերին ,այն ամենին ինչը պատրաստված է փայտից :Սովորեցնել պահպանել բնությունը ,օգտվելով նրա բարիքներից ,այլ ոչ թե վնասել: Լինել ոչ միայն բարիքներ սպառող այլ նաև ստեղծող

3.7 Դպրոց ընտանիք կապն իրականացվում է ծնողական ժողովների և ծնողկոմիտեի միջոցով :

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
1-ին շաբաթ	ա/ Աշխատանքային պլանի կազմում :	01.09.2023թ	Դասվար
	բ/ Դասարանի ակտիվի ընտրություն :	08.09.2023թ	
	գ/ Դասարանում հերթապահության կազմում և ըստ այդ ցուցակի հերթապահության իրականացում:		Դասվար, ծնողներ
	դ/Օնոդական ժողովի անցկացում, ծնողական խորհրդի ձևավորում :		
	ե/ Դասագրքերի բաժանում:		
	զ/ „Օրը սկսենք <<Բարև>>-ով ,, դ/ժ		
2-րդ շաբաթ	ա/ Դասարանական անկյան ձևավորում:	11.09.2023թ	Դասվար
	բ/ Օգնել աշակերտներին արտադասարանական խմբակներում ընդգրկվելուն :	15.09.2023թ	
	գ/ „Անվտանգ երթևեկություն ,, դ/ժ		
	դ/ Մասնակցություն դպրոցի բակի մաքրման աշխ.		
	ե/ Ծանոթացնել դպրոցի տարհանման պլանին:		
3-րդ շաբաթ	ա/ Աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի ներքին կարգապահական կանոնները	22.09.2023թ	Դասվար
	բ/ Դասարանի սանիտարահիգիենիկ վիճակի բարելավում, պահպանում անհրաժեշտ պարագաների առկայություն :		
	գ/Մասնակցություն ՀՀ անկախության 32-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառումներին :		ԴԱԿ, դասվար
	դ/ Դասարանի սոցիալապես անապահով ,ծնողագուրկ , առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող սովորողների հաշվառում և ցուցակի կազմում :		Դասվար, ծնողներ
	ե/ „Անկախ իմ հայրենիք ,, դ /ժ		
4-րդ շաբաթ	ա/ <<Ազատությունն իմ աչքերով >> թեմատիկ կավճանկար դպրոցի բակում :	25.09.2023թ 29.09.2023թ	Դասվար
	բ/ Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում : Դասասենյակի կանաչապատում , ծաղիկների խնամք :		
	գ/Փոխնորդ կոշիկների առկայության ստուգում:		
	դ/ „Ինչու է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը ,, դժ :		
	ե/Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
5-րդ շաբաթ	ա/ Օնոդներին ներգրավել դաստիարակչական աշխատանքներում ծնող-ուսուցիչ, ծնող- խորհրդատու :	02.10.2023թ 06.10.2023թ	Դասվար
	բ/ Շնորհալի աշակերտների ցուցակի կազմում :		
	գ/ Մասնակցություն <<Ուսուցչի օրը>> դպրոցում տոնակատարություններին		
	դ/ „ Ինչպես օգնել մարդկանց ,, դժ :		

6-րդ շաբաթ	ա/Դասագրքերով և գրենական պիտույքներով ապահովվածության վիճակի ստուգում :	09.10.2023թ 13.10.2023թ	Դասվար
	բ/,,Անվտանգ երթևեկության կանոնները,, տեսաֆիլմի դիտում :		
	գ/Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ:		
	դ/Այցելություն զինվորական պանթեոն :		
	ե/,, Մենք Հայկի թոռնիկներն ենք ,, դժ :		
7-րդ շաբաթ	ա/ Անհատական աշխատանք առանձնահատուկ աշակերտների հետ :	16.10.2023թ 20.10.2023թ	Դասվար
	բ/ Մասնակցություն դպրոցի փորձնական տարիանման աշխատանքներին :		
	գ/ ,,Նպատակասլաց եմ ես,, դժ		Դասվար, ծնողներ
	դ/Օնոդական ժողովի անցկացում :		
	ե/ Ծաղիկների խնամքի իրականացում :		
	զ/Անցկացնել դասղեկի դասալսում		
8-րդ շաբաթ	ա/ Դասագրքերի վիճակի ստուգում : Գրադարանավարի օր:	30.10.2023թ. 03.11.2023թ.	Դասվար
	բ/,,Խնամքով օգտագործենք դասագրքերը,, դժ		
	գ/Առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող սովորողների աշխատանքների կազմակերպում :		
9-րդ շաբաթ	ա/Դպրոցական դասագրքերի աշակերտական պիտույքների վիճակի ստուգում :	06.11.2023թ 10.11.2023թ	Դասվար
	բ/ Հերթապահության կազմակերպում :		
	գ/ ,,Ուլբեր են իմ ընկերները, Բնչն եմ կարևորում ընկերության մեջ ,, դժ		
10-րդ շաբաթ	ա/Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ:	13.11.2023թ 17.11.2023թ	Դասվար ուսուցիչներ
	բ/ Անհատական աշխատանք ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների հետ :		
	գ/ ,,Համերաշխ դասարան,, դժ		
11-րդ շաբաթ	ա/ Անհատական աշխատանք ծնողների հետ :	20.11.2023թ. 24.11.2023թ.	Դասվար
	բ/Աշխատանք հաճախակի բացակայող աշակերտների հետ :		
	գ/ ,,Գազը վտանգավոր կարող է լինել ,, դժ		
12-րդ շաբաթ	ա/Դասարանական անկյան թարմացում : Օրագրերի ստուգում :	27.11.2023թ. 01.12.2023թ.	Դասվար
	բ/«Արագ, ուժեղ, համարձակ»,սպորտլանդիային մասնակցություն :		
	գ/ ,,Մեր հերոս նախնիները ,, դժ:		
13-րդ շաբաթ	ա/ Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում : Նախապատրաստում ձմռանը :	04.12.2023թ. 08.12.2023թ.	Դասվար
	բ/Մասնակցություն հաշմանդամների միջազգային օրվան նվիրված միջոցառումներին :		Մանկավարժի օգն
	գ/,,Բնական աղետներից պաշտպանվելու միջոցները,, դ/ ժ		
14-րդ շաբաթ	ա/ Մասնակցություն ընթերցանության ,,Գիտելիքի մեծագույն աղբյուրը գիրքն է,, մրցույթին:	11.12.2023թ. 15.12.2023թ.	Դասվար
	բ/ Դասասենյակի նախապատրաստումը Նոր տարվա		աշակերտներ
	գ/ ,,Սպորտը երեխայի կյանքում ,, դժ		
	դ/Արձակուրդային առաջադրանքների կազմում :		
15-րդ շաբաթ	ա/Աշակերտների առաջադիմության գնահատում ,ամփոփում :Արձակուրդային առաջադրանք.հանձ.	18.12.2023թ. 22.12.2023թ.	Դասվար

	բ/,,Ամանորը մեր ընտանիքում ,, դ/ ժ		
	գ /Համադպրոցական ծնողական ժողով :		

II ԿԻՍԱՄՅԱԿ			
16-րդ շաբաթ	ա/Դասագրքերի և աշակերտական պիտույքների վիճակի ստուգում :	08.01.2024թ 12.01.2024թ	Դասվար
	բ/ Դասագրքերի վերանորոգում :		
	գ/ ,, Իրավունք և պարտականություն,, դ/ժ		
17-րդ շաբաթ	ա/ Անհատական աշխատանք ծնողների հետ : բ/Այցելություն աշակերտների ընտանիքներ :	15.01.2024թ 19.01.2024թ	Դասվար
	գ/ ,,Խոսք ես տվել , կատարիր,, դ/ժ		
18-րդ շաբաթ	ա/Կազմակերպել աշակերտների ինքնավերահսկողություն և ինքնակառավարում : բ/ՈՒ-սուցողական խաղ ,,Ճանապարհային երթևեկություն ,, գ/,,Անվտանգ երթևեկություն մեծերի և փոքրերի համար,, դ/ժ	22.01.2024թ 26.01.2024թ	Դասվար
19-րդ շաբաթ	ա/ Մասնակցություն Հայոց բանակի կազմավորման 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին : բ/ ,, Իմ տունը հայրենիքն է,, դ/ժ	29.01.2024թ 02.02.2024թ	Դասվար
20-րդ շաբաթ	ա/ Հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին: բ/ Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում : գ/ ,, Ինչպես անել ,որ չհիվանդանալ ,, դ/ժ	05.02.2024թ 09.02.2024թ	Դասվար, բուժքույր
21-րդ շաբաթ	ա/ Մասնակցել ,, Տյառնընդառաջ ,, տոնական միջոցառումներին : բ/ Կլոր սեղան << Ինքնագնահատական >> թեմայով ծնողների մասնակցությամբ : գ/ ,, Ընտանեկան ավանդույցներ ,, դ/ժ	12.02.2024թ 16.02.2024թ	Դասվար
22-րդ շաբաթ	ա/ Մասնակցել գիրք նվիրելու օրվան նվիրված միջոցառումներին : բ/ Խաղ-մրցույթ ,, Ամեն ինչ գրքի մասին,, գ/ ,,Գիրքն իմ բարեկամն է ,, դ/ժ	19.02.2024թ 23.02.2024թ	Դասվար,գրա դարանավար
23-րդ շաբաթ	ա/ Զրույց նվիրված աշխատանքին արհեստներին բ/ Կարգապահություն ամեն օր և ամենուր /ինքնավերահսկում/ աշ. ակտիվ մասնակցութ. գ/ ,, Սիրենք մեր Հայաստանը ,, դ/ժ դ/ Թղթապանակների վերազինում ,համալրում :	26.02.2024թ 01.03.2024թ	Դասվար
24-րդ շաբաթ	ա/ Տոնական բացիկների պատրաստում : բ/ Դասագրքերի վիճակի ստուգում : գ/ ,, Ստուգաբանենք մեր դասարանի աղջիկների անունները ,, դ/ժ	04.03.2024թ 07.03.2024թ	Դասվար
25-րդ շաբաթ	ա/ Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում : բ/Ծնողական ժողովի անցկացում : գ/,,Ճանապարհին մարդիկ,մեքենաներ,կանոններ ,,դ/ժ	11.03.2024թ 15.03.2024թ	Դասվար
26-րդ շաբաթ	ա/ Առողջության օր / մեզ հյուր են եկել բժիշկներ/	18.03.2024թ 22.03.2024թ	Դասվար, բուժքույր

	բ/ Զրույց „Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ սնվելուց:Քննարկ. ճաշացանկը մեր դպրոցում :		
	գ/ „ Մեր դպրոցի հերոսները „ դ/ ժ		
	Գարնանային արձակուրդ		
27-րդ շաբաթ	ա/Աշակերտների տետրերի և գրենական պիտույքների վիճակի ստուգում :	01.04.2024թ 05.04.2024թ	Դասվար
	բ/ Հերթապահություն դասասենյակում :		
	գ/ „Պահպանենք բնությունը, պահպանենք առողջությունը „դ/ժ		
28-րդ շաբաթ	ա/ Շաբաթօրյակ բակում և դպրոցամերձ տարածքում :	08.04.2024թ 12.04.2024թ	Դասվար
	բ/ Անհատական աշխատանք ծնողների հետ :		
	գ/ Ժամանակակից տրանսպորտ- վտանգի մեծ և անկանխատեսելի աղբյուր „ դ/ժ		
29-րդ շաբաթ	ա/Զրույց ռիսկային խմբի երեխաների ծնողների հետ: բ/Զրույց հաճախակի բացակայող աշակերտների հետ :	15.04.2024թ 19.04.2024թ	Դասվար
	գ/ „Եղիբ բնասեր,, դ/ժ		
30-րդ շաբաթ	ա/ Թոշունի բույն իմ ձեռքերով :	22.04.2024թ 26.04.2024թ	Դասվար
	բ/ Այցելություն Պանթեոն /, Որտեղից եմ գալիս և ուր եմ գնում ,, /		
	գ/„ Խնայողություն կատարելու կարևորությունը,, դ/ժ		
31-րդ շաբաթ	ա/ Մասնակցել դպրոցամերձ տարածքի բարեկարգման աշխատանքներին :	29.04.2024թ 03.05.2024թ	Դասվար
	բ/ Ծանոթացում գիտելիքների ստուգման թեստերի նմուշներին ./ պատճենահանում /		
	գ/„ Լինենք հարգալից,, դ/ժ		
32-րդ շաբաթ	ա/ Հերթապահություն դասասենյակում :	06.05.2024թ	Դասվար
	բ/Դասագրքերի վերանորոգում :	10.05.2024թ	
	գ/„Բարեկամությունը սկսվում է ժպիտից „ դ/ժ		
33-րդ շաբաթ	ա/ Ցերեկույթ „ Մնաց բարով կրտսեր դպրոց „ 4-րդ Ա	13.05.2024թ	Դասվար
	բ/Դասագրքերի նախապատրաստում դպրոցի գրադարանին հանձնելու :	17.05.2024թ	
	գ/ „Մաքրությունն առողջության երաշխիք,,դ/ժ		
34-րդ շաբաթ	ա/ Աշակերտների տարեկան առաջադիմության ամփոփում:	20.05.2024թ 24.05.2024թ	Դասվար
	բ/Ծնողական ժողովի անցկացում :		
	գ/ „ Հանգստի պլանավորում „ դ/ժ		
	դ/ Էքսկուրսիայի կազմակերպման հետ կապված հարցերի քննարկում :		

ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ

Անցկացման ժամկետը	Միջոցառման անվանումը	Անցկացման տեղը
01.09.2023 թ.	„Գիտելիքի օր,, : Առաջին զանգ :	Դպրոցի բակ
22.09.2023թ.	Անկախության 32 ամյակին նվիրված միջոցառման մասնակցություն	Դպրոցի դահլիճ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ

Խումբ	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3				Նկարչ. խմբակ
4				
5				
6				
7				
8		Պարի խմբակ		
9				
10		Պարի խմբակ		
11				
12		Երաժշտ. դպրոց		
13				
14				
15		Պարի խմբակ		
16				
17		Երաժշտ. դպրոց		
18		Երաժշտ. դպրոց		
19				
20				Նկարչ. խմբակ
21				
22				
23			կարատե	
24				Նկարչ. խմբակ
25				
26		Երաժշտ. դպրոց		
27				
28		Պարի խմբակ		
29			ձյուդո	
30		Պարի խմբակ		
31		Պարի խմբակ		
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՍԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի,

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մասշտիվորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի

փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:
Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական

ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ